

GRUPUL DE EXPERTI ÎN DOMENIUL JUSTIȚIEI (GEJ)

Autori: Iulian Rusu (iulian.rusu@ipre.md)

Veronica Mihailov-Moraru (veronica.mihailov-moraru.gej@ipre.md)

Svetlana Balmuș (svetlana.balmus.gej@ipre.md)

Tatiana Ciaglic (tatiana.ciaglic.gej@ipre.md)

Sumar

Monitorul Justiției este un produs IPRE realizat în cadrul inițiativei Grupului de Experti în domeniul Justiției (GEJ) și care prezintă evoluțiile cheie din sectorul justiției din Republica Moldova.

Prezentul raport, Monitorul Justiției #3, se expune cu privire la evoluțiile cheie în sectorul justiției din perioada 16 septembrie – 15 noiembrie 2020 și include o serie de constatări și concluzii ale GEJ cu privire la:

- I. Cariera, specializarea și instruirea judecătorilor
- II. Noi activități înaintate spre legiferare în contextul pandemiei COVID-19
- III. Alte reglementări adoptate în domeniul justiției
- IV. Proiectele de acte normative remise spre coordonare și inițiative legislative noi din partea Ministerului Justiției
- V. Ultimele evoluții în sistemul organelor procuraturii
- VI. Ultimele evoluții în avocatură

I. Cariera, specializarea și instruirea judecătorilor

Cariera judecătorilor

Concluzia nr. 1:

CSM continuă să își exercite funcțiile ce țin de cariera judecătorilor, emițând acte fără motivarea refuzului promovării candidaților, principala motivare fiind neîntrunirea numărului necesar de voturi a membrilor CSM.

Lipsa fundamentării refuzului de promovare în funcția de judecător comportă un risc de contestare cu succes a actelor CSM, precum și nu garantează respectarea cerințelor de fundamentare a deciziilor.

1. La data de 03.11.2020, în cadrul ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) [s-a hotărât](#) desemnarea judecătorului Iurie Iordan de la Curtea de Apel Chișinău pentru exercitarea interimatului funcției de vicepreședinte al Curții de Apel Chișinău, până la suplینirea funcției vacante în modul stabilit de lege.
2. Urmare a examinării Notei informative a Inspecției judiciare, referitor la respingerea de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii doamnei Inga Gorlenco, propuse de CSM pentru numirea în funcție de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă, precum și cererea ultimei de propunere repetată, [Plenul CSM](#), a amînat examinarea cererii doamnei Inga Gorlenco, judecător la Judecătoria Cahul privind înaintarea propunerii repetate în funcție de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă. [Hotărîrea](#) motivată, nu oferă argumente convingătoare de a justifica soluția adoptată, deoarece pe de o parte activitatea judecătorului a fost evaluată foarte bine, iar pe de altă parte date concrete ce ar pune la îndoială integritatea și etica judecătorului nu au fost indicate.
3. Au fost anunțate [concursuri](#) pentru suplینirea posturilor de judecător, vicepreședinte și președinte în unele instanțe judecătorești: judecător la Curtea de Apel Chișinău – 2 posturi, Judecătoria Chișinău – 2 posturi (sediul Centru – 1 post, sediul Ciocana – 1 post), Judecătoria Anenii Noi (sediul Bender) - 1 post, Judecătoria Cimișlia (sediul Leova) - 1 post, Judecătoria Soroca (sediul Florești) – 1 post; de conducere în instanțele judecătorești: vicepreședinte al Curții de Apel Chișinău și al Curții de Apel Cahul; vicepreședinte al Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție (CSJ); președinte al Judecătoriei Bălți, Cahul, Cimișlia, Comrat, Orhei și Ungheni; vicepreședinte al Judecătoriei Bălți, Chișinău (sediul Buiucani), Comrat și Soroca.
4. Urmare a desfășurării concursului pentru suplینirea funcțiilor vacante de judecător la CSJ, Plenul CSM [a propus](#) Parlamentului Republicii Moldova **numirea în funcția de judecător al CSJ a judecătorilor Anatolie Minciună, Oxana Robu, Ghenadie Plămădeală, Nicolae Șova și Aliona Miron**. Totodată, s-a anunțat concurs pentru suplینirea a încă 4 funcții vacante de judecător la CSJ. Persistă neclaritatea soluțiilor adoptate, deoarece nu au fost prezentate motivele neîntrunirii numărului necesar de voturi de către ceilalți candidați (în total au aplicat 14 candidați), care pe lîngă întrunirea condițiilor necesare pentru avansare aveau suplimentar reputație profesională considerabilă și experiență de muncă mult mai mare decît cîștigătorii anunțați.
5. Urmare a desfășurării concursului pentru **suplینirea funcțiilor vacante de judecător la Curtea de Apel Chișinău, Plenul CSM [a propus](#) numirea în funcție de judecător al Curții de Apel Chișinău, a judecătorilor Dorin Dulghieru și Denis Băbălău din 11 candidați care au aplicat la concurs**. Totodată s-a anunțat concurs pentru suplینirea a încă 3 funcții vacante de judecător la Curtea de Apel Chișinău. În aceeași ordine de idei, Plenul CSM indică în hotărîrea sa că ceilalți participanți la concurs Talpă Boris, Cheptea Cristina, Sandu Alexandru, Malanciuc Ion, Cucerescu Ana, Andronic Tudor, Potînga Iurie, Mazureț Roman, Stratulat Gheorghe nu au întrunit numărul necesar de voturi în vederea propunerii Președintelui Republicii Moldova, pentru numirea în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău, nefiind expuse motivele în cauză.
6. Deoarece desfășurarea [concursului](#) pentru desemnarea unui judecător în calitate de membru al Consiliului Institutului Național al Justiției a fost considerată eșuată, Plenul CSM [a anunțat un nou concurs](#) pentru suplینirea funcției vacante de membru

Concluzia nr. 2:

Aplicarea de către CSM a sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment față de judecătoarea Marina Curtiș trezește dubii în partea ce ține de fundamentarea deciziei, precum și de existența legăturii cauzale dintre acțiunile judecătorului și neexaminarea în termenul stabilit prin lege de 3 luni pentru cazul persoanelor condamnate care contestă condițiile de detenție.

În schimb, analizând prevederile legale, termenul de 3 luni este aplicat fără a fi considerate circumstanțele în care activează judecătorii, inclusiv soluționarea cauzelor în instanțele de judecată, în perioada aflării judecătorilor în concediu anual de odihnă sau de boală.

La examinarea chestiunilor privind aplicarea sancțiunilor disciplinare față de judecători caracterul ilegal al acțiunilor judecătorului urmează a fi stabilite, motivele neimputabile neputând constitui temei pentru a sancționa disciplinar un judecător.

Concluzia nr. 3:

Specializarea judecătorilor pe cauze de corupție și celor conexe cauzelor de corupție, în contextul special în care sunt necesare acțiuni de investigare și sancționare a persoanelor implicate în fraudă bancară și în alte dosare de rezonanță, urmează a fi tratată cu atenție deosebită. Completele pe care le vor forma Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău urmează să corespundă celor mai înalte standarde de integritate și lipsă de suspiciuni de influență.

al Consiliului Institutului Național al Justiției (INJ) din rândul judecătorilor instanțelor judecătorești de diferite niveluri.

7. La 06.10.2020 în cadrul ședinței, Plenul CSM, a examinat și a admis contestația Inspecției Judiciare împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.5/2 din 21 februarie 2020, emise în privința judecătorului Marina Curtiș de la Judecătoria Cahul, de constatare a abaterii disciplinare prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. i) și j) din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și a aplicat [sancțiunea disciplinară](#) în formă de avertisment. Modul de examinare de către membrii CSM în cadrul ședinței, precum și motivarea hotărârii trezesc suspiciuni rezonabile de *atitudine discriminatorie și părtinitoare față de cazul judecătorului Marina Curtiș de la Judecătoria Cahul*. La fel, de către membrul CSM C.Ciugureanu-Mihailuță a fost emisă [opinie separată](#), considerînd că Consiliul s-a distanțat de la normele privind răspunderea disciplinară judecătorului.
8. În baza cererii personale depuse, Plenul CSM a acceptat [cererea de demisie](#) din funcția de **Președinte interimar al CSM** și încetarea mandatului de membru CSM a judecătorului Anatol Pahopol, începînd cu 22 septembrie 2020. Totodată, de către membrii CSM, profesorii titulari în drepturi V.Coptileț, E.Belei, I.Crețu a fost formulată [Opinie disidentă](#) la modul de examinare a cererii dlui Pahopol care a solicitat admiterea cererii de demisie cu efect imediat de la data examinării, încălcîndu-se normele imperative cu privire la data producerii efectelor unei cereri de demisie potrivit Codului Muncii și Legii nr.158/2009, afectîndu-se totodată și reprezentivitatea judecătorilor în componența CSM.
9. De remarcat e faptul că la **13.10.2020**, Plenul CSM a conferit titlul onorific „**Veteran al sistemului judiciar**” judecătorilor **Liuba Pruteanu, Anatol Pahopol de la Curtea de Apel Chișinău și Dumitru Corolevschi de la Curtea de Apel Bălți**. De menționat e și faptul că membrul CSM C.Ciugureanu-Mihailuță [a declarat abținere](#) la examinarea acestui demers, din motivul adresării unei sesizări la Inspecția Judiciară pe numele lui A.Pahopol.

Solicitățile Procurorului General al Republicii Moldova privind specializarea judecătorilor

10. Plenul CSM [a acceptat](#) demersul Procurorului General, Alexandr Stoianoglo, privind modificarea Hotărârii CSM nr.34/3 din 24 ianuarie 2020 referitor la specializarea judecătorilor în domeniul combaterii traficului de ființe umane și a crimelor conexe. Plenul CSM a recomandat președinților instanțelor judecătorești și președinților curților de apel desemnarea unui număr suficient de judecători specializați în domeniul combaterii traficului de ființe umane și a crimelor conexe, pe o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea prelungirii termenului, iar în cadrul curților de apel desemnarea a cel puțin două complete de judecători specializați în domeniul combaterii traficului de ființe umane și a crimelor conexe. Această inițiativă fără o evaluare amplă prealabilă, va ridica riscuri ce țin de afectarea principiului distribuției aleatorii a cauzelor și de proximitatea față de justițiabili.
11. Urmare a examinării [demersului](#) Procurorului General, Alexandr Stoianoglo, referitor la specializarea judecătorilor în domeniul crimelor de corupție și a celor conexe, Plenul CSM a recomandat președintelui Judecătoriei Chișinău și președintelui Curții de Apel Chișinău **să asigure specializarea profesională a judecătorilor instanțelor în domeniul infracțiunilor economice și a infracțiunilor de corupție și a celor conexe**, precum și a atenționat asupra diligenței la aplicarea prevederilor legale referitoare la distribuția aleatorie a dosarelor respective.

*Reîncadrarea în funcție a judecătorilor cercetați pe cauza laundromatului***Concluzia nr. 4:**

CSM a aplicat selectiv sesizarea către Inspekția judiciară față de judecătorii care au solicitat reîncadrarea în activitatea de judecător, și care au fost învinuiți pe dosarul „laundromatului rusesc”. Deși CSM nu poate refuza cererile judecătorilor, acesta poate verifica activitatea lor prin prisma răspunderii disciplinare. Reîncadrarea în funcție a judecătorilor asupra cărora planează suspiciuni de lipsă de integritate urma să fie precedată de o verificare minuțioasă a integrității acestor judecători.

- 12. La ședința din 27.10.2020** Plenul CSM, examinând cererile unor judecători referitor la [reîncadrarea în funcție și achitarea plăților salariale](#), a anulat suspendarea din funcție a judecătorilor **Serghei Gubenco de la Curtea de Apel Comrat, Serghei Popovici de la Judecătoria Comrat, Garri Bivol de la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, Iurie Hîrbu de la Judecătoria Telenești și Serghei Lebediuc de la Judecătoria Militară dispusă prin Hotărîrea Plenului CSM nr.608/25 din 20 septembrie 2016. Plenul CSM a dispus reluarea activității de judecător în unele instanțe judecătorești, cu repunerea în drepturile salariale** avute anterior de către magistrații: Serghei Gubenco la Curtea de Apel Comrat; Serghei Popovici la Judecătoria Comrat; Garri Bivol la Judecătoria Chișinău, sediul Centru; Iurie Hîrbu la Judecătoria Orhei, sediul Telenești.
- 13.** Totodată, s-a dispus sesizarea Inspekției judiciare privind cererea judecătorului Serghei Lebediuc referitor la propunerea repetată de numire prin transfer. La data de 03.11.2020, a fost adoptată [Hotărîrea CSM](#) de a respinge cererea domnului Sergiu Lebediuc privind înaintarea propunerii de numire, prin transfer, în funcția de judecător la Judecătoria Chișinău, și de a propune Președintelui Republicii Moldova eliberarea din funcția de judecător al Judecătoriei Militare în temeiul art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului și Legea nr.76 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești.

Organizarea Adunării Generale a judecătorilor

- 14.** Reieșind din contextul pandemiei cu COVID-19, [Plenul CSM a considerat inoportună](#) desfășurarea Adunării Generale și a amânat ședința extraordinară a Adunării Generale a Judecătorilor convocată la 23 octombrie 2020, pentru o dată ulterioară stabilită prin Hotărîrea CSM. Deși potrivit Hotărîrii, CSM își propune ajustarea cadrului normativ existent în așa fel încât să prevadă și posibilitatea desfășurării Adunării Generale a Judecătorilor în regim online sau mixt, nu a fost examinată posibilitatea de a identifica soluții practice privind desfășurarea ședinței în format online, pentru a nu se tergiversa examinarea chestiunilor legate de administrarea sectorului judecătoresc, în special selectarea noilor membri pentru funcțiile de membri ai CSM, potrivit noilor prevederi legale.

Sarcina de instruire la INJ

- 15.** La 22.09.2020 Plenul CSM, a examinat demersul INJ, privind proiectul [Planului](#) de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror pentru perioada 12 octombrie 2020 – 12 aprilie 2022 sugerînd includerea în materia de studiu examinarea cauzelor cel mai frecvent întîlnite în practica judiciară și a cauzelor de mare actualitate, dar și a celor care generează soluții divergente în practica judecătorească.

Alte hotărîri adoptate de CSM

- 16.** La 05.11.2020 CSM a găzduit [prima ședință](#) a **Grupului de lucru cu privire la revizuirea hărții judiciare**. În urma discuțiilor s-a convenit asupra elaborării unui plan de acțiuni propus spre realizare din partea fiecărei instituții, în contextul dificultăților întîlnite în rezultatul implementării Legii nr.76/2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești. S-a accentuat necesitatea identificării de

soluții optime în vederea stabilirii unui echilibru real în activitatea judiciară dintre instanțele de judecată, penitenciare, avocați, procurori și justițiabili.

17. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a desemnat judecătorul CSJ Svetlana Filincova, în calitate de expert titular în cadrul Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) și judecătorul Curții de Apel Chișinău Alexandru Spoială.

II. Noi activități înaintate spre legiferare în contextul pandemiei COVID-19.

Ședințele Comisiilor speciale parlamentare

Concluzia nr. 5:

Parlamentul a revizuit cadrul de sancțiuni ce țin de nerespectarea cerințelor de prevenire și combatere a bolilor epidemice, dar și a înăsprirea sancțiunilor pentru acțiunile ilegale îndreptate împotriva medicilor, pentru a reduce cazurile de violență și jignire a personalului medical.

18. La data de 23.09.2020 Comisia juridică, numiri și imunități a aprobat [raportul pentru lectura a II-a](#) asupra proiectului de [Lege privind modificarea Codului contravențional](#), în vederea asigurării constituționalității cadrului legal și al proporționalității sancțiunii cu fapta comisă. Astfel, se vor modifica amenzile aplicate pentru nerespectarea prevederilor/măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, precum și a măsurilor de sănătate publică. Cuantumul amenzii va scădea de la 450 – 500 unități convenționale (22 500 – 25 000 lei), cât constituie în prezent, până la 40 – 100 unități convenționale (2000 – 5000 lei) pentru persoane fizice. Pentru persoanele juridice amenda va constitui între 200 și 700 unități convenționale (10 000 – 35 000 de lei), în comparație cu 1000 – 1500 unități convenționale (50 000 – 75 000 de lei), cât este în prezent. Totodată, se propune amendarea pentru săvârșirea repetată a aceleiași contravenții pe parcursul aceluiași an calendaristic. Documentul mai prevede micșorarea amenzii și pentru prezentarea intenționată a unor date false sau incomplete ori refuzul de a prezenta datele necesare pentru completarea fișei epidemiologice de la 450-500 unități convenționale (22 500 – 25 000 lei) la 50-150 unități convenționale (2500 – 7500 lei). De asemenea, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică urmează să asigure actualizarea și evidența permanentă a hotărârilor emise. Conform legislației în vigoare, hotărârile Comisiei se publică pe pagina web oficială a Guvernului. Proiectul de lege urmează să fie [votat în lectura a doua](#) de Legislativ.
19. La 08.10.2020 Comisia juridică, numiri și imunități [a decis](#) propunerea plenului Parlamentului aprobarea [inițiativei legislative](#) de modificare și completare a Codului penal și Codului contravențional, privind sancționarea violenței asupra medicilor și a lucrătorilor medicali aflați în exercițiul funcțiunii. Potrivit proiectului, ultragiurea medicilor sau lucrătorilor medicali, adică jignirea premeditată a onoarei, demnității sau reputației profesionale ale acestora în exercițiul funcțiunii, va fi sancționată cu amendă de până la 1 250 de lei, aplicată persoanei fizice. Iar ultragiurea, însoțită de acte de huliganism și/sau vătămare corporală, va fi sancționată cu amenzi de până la 7 500 de lei, aplicată persoanei fizice sau cu arest contravențional de până la 15 zile. Urmează a fi completat Codul penal cu definiții ale medicului și lucrătorului medical. Proiectul propune armonizarea și ajustarea prevederilor legale la principiile de claritate și previzibilitate a normei penale, precum și asigurarea unei protecții adecvate a medicilor și a lucrătorilor medicali”.

III. Alte reglementări adoptate în domeniul justiției

Mecanismul de angajare a răspunderii Guvernului în baza Hotărârii Curții Constituționale

---

Concluzia nr.6:

Parlamentul s-a conformat prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr.10/2020 în sensul clarificării procedurilor în fața Parlamentului atunci când Guvernul își angajează răspunderea.

---

20. La 30.09.2020 Comisia juridică, numiri și imunități [a decis](#) să propună Plenului Parlamentului spre aprobare [proiectul de modificare a Regulamentului Parlamentului](#) în partea ce ține de Mecanismul angajării răspunderii Guvernului în fața Parlamentului, care va fi reglementat mai clar și mai detaliat, conform Hotărârii Curții Constituționale nr.10/2020. Potrivit proiectului, în conformitate cu prevederile Constituției, Guvernul își poate angaja răspunderea în fața Parlamentului, în ședința plenară, asupra unui program, unei declarații de politică generală sau unui proiect de lege. Proiectul asupra căruia Guvernul își angajează răspunderea nu parcurge etapele procedurii legislative ordinare.

Noul Cod Vamal

21. La 08.10.2020 Comisia juridică, numiri și imunități [a avizat](#), în ședința convocată online, proiectul noului Cod vamal, ce urmează a fi aprobat de Parlament în lectura a doua. Noul Cod vamal va sistematiza legislația vamală și va cuprinde actualul Cod vamal, Legea cu privire la tariful vamal și Legea cu privire modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice. Acesta are 11 titluri, împărțite în capitole și în secțiuni, având peste o mie de file.

IV. Ministerul Justiției : Proiectele de acte normative remise spre coordonare și noile inițiative legislative.

Proiecte de acte normative remise spre coordonare

22. Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea [Regulamentului](#) privind modul de desemnare a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă a fost elaborat de Ministerul Justiției în colaborare cu Serviciul de Informații și Securitate (SIS). Proiectul a fost coordonat cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB), precum și cu Înalțul Consilier al Uniunii Europene în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor. Proiectul Regulamentului fost elaborat în scopul eficientizării activității de punere în aplicare și implementare a sancțiunilor financiare aferente activității teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă. Necesitatea unui asemenea Regulament este impusă în vederea implementării standardelor Grupul de Acțiune Financiară Internațională (FATF) (Recomandarea 6 și 7), a recomandărilor formulate de experții Comitetului Moneyval în Raportul de evaluare a Moldovei, aprobat în iulie 2019 la Strasbourg, precum și se asigură implementarea Rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind aplicarea sancțiunilor financiare aferente activității teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă. Regulamentul stabilește criteriile de apreciere a unei persoane, grup sau entitate care s-ar considera asociată activității teroriste.
23. [Proiectul Legii privind modificarea Codului contravențional](#) nr.218/2008 a fost elaborat de Ministerul Justiției, urmare a propunerilor prezentate de către ministere și autoritățile administrative centrale. Proiectul prevede o nouă cauză de înlăturare a caracterului contravențional al faptei - executarea ordinului sau dispoziției superiorului. Astfel răspunderii contravenționale pentru fapta săvârșită este supusă persoana care a emis ordinul sau dispoziția ilegală. Totodată, persoana care cu bună

știință în mod intenționat a comis contravenția în vederea executării ordinului sau dispoziției vădit ilegale ale superiorului său răspunde contravențional în temeiuri generale, caracterul contravențional al faptei nefiind înlăturat. La fel se va modifica sancțiunea la articolul 76/1 din Codul Contravențional, în sensul micșorării acesteia, urmare a Hotărârii Curții Constituționale nr.18/2020. În mod esențial se va modifica procedura contravențională sub aspectul de competențe și acțiunile de procedură– articolele 374-476 ale Codului Contravențional.

24. La 05.11.2020 Ministerul Justiției a remis către Guvern [proiectul de Lege](#) pentru modificarea unor acte legislative (art. 222 din Codul penal, art. 54 din Codul contravențional. Propunerile vizează prevenirea și combaterea faptelor ilegale de profanare a mormintelor prin care se amenință sau se lezează efectiv valori sociale precum libertatea religioasă și respectului datorat persoanelor decedate, înnăsprind în acest sens sancțiunile pentru aceste fapte.
25. La 27.10.2020 Ministerul Justiției [a expediat](#) către Guvern spre adoptare, iar la 28.10.2020 Guvernul [a aprobat](#) proiectul de lege pentru aprobarea **Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității în sectorul justiției pentru anii 2021-2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia**. Proiectul Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2021-2024 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia [a fost publicat prealabil](#) pentru consultări publice. Strategia și Planul de Acțiuni se axează pe 3 direcții strategice: (1) independența, responsabilitatea și integritatea actorilor din sectorul justiției, (2) accesul la justiție și calitatea actului justiției și (3) administrarea eficientă și modernă a sectorului justiției.

Concluzia nr. 7:

Promovarea și adoptarea Strategiei la nivelul Guvernului este un pas important în asigurarea integrității și independenței sectorului justiției.

În același timp, activitățile prioritare din Strategie și Planul de Acțiuni necesită a fi setate și promovate de Ministerul Justiției odată cu intrarea în vigoare a acestui document de planificare strategică.

Noi inițiative legislative în proces de elaborare

26. La 20.10.2020, Ministerul Justiției a [inițiat procesul de formulare a amendamentelor](#) (cu termen de prezentare a propunerilor pînă la 04.11.2020) la cadrul normativ privind răspunderea penală pentru săvârșirea infracțiunilor informatice și din domeniul telecomunicațiilor, inclusiv din perspectiva mijloacelor ce ar asigura investigarea proactivă a acestor categorii de infracțiuni. Necesitatea perfecționării cadrului normativ privind infracțiunile informatice a fost semnalată de Procuratura Generală.
27. La 22.10.2020 Ministerul Justiției [a inițiat procesului de elaborare](#) a proiectului de Lege pentru modificarea Codului de executare nr.443/2004 (Cartea II „Executarea hotărârilor cu caracter penal”) (cu termen de prezentare a propunerilor pînă la 06.11.2020) în vederea revizuirii cadrului execuțional-penal în scopul îmbunătățirii condițiilor de detenție în instituțiile penitenciare drept urmare a recomandărilor formulate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) precum și soluționarea anumitor aspecte deficitare sesizate de organele de drept.
28. La data de 27.10.2020 Ministerul Justiției a inițiat [procesul de elaborare](#) a proiectului privind modificarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, în vederea extinderii atribuțiilor funcționale privind elaborarea și promovarea politicilor publice. Se propune includerea în competențele Ministerului Justiției elaborarea și promovarea politicilor publice în domeniul mass-media.

29. La data de 13.11.2020 Ministerul Justiției a inițiat [procesul de formulare](#) a amendamentelor la cadrul normativ pentru sporirea eficacității sistemului de recuperare a bunurilor infracționale, precum și a capacităților de gestionare a bunurilor sechestrate, cu termen de prezentare a propunerilor din partea celor interesați până la 26.11.2020.
30. La data de 16.11.2020 Ministerul Afacerilor Interne a inițiat [procesul de elaborare](#) a proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.633/2007 cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional automatizat Registrul informației criminalistice și criminologice și a Hotărârii Guvernului nr.328/2012 Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice, cu termen de prezentare a recomandărilor din partea părților interesate până la 27.11.2020.

V. Ultimele evoluții în sistemul organelor procuraturii

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor privind cariera procurorilor

31. La data de 22.10.2020 Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) a aprobat [modificări](#) la cadrul intern de reglementare al Consiliului Superior al Procurorilor și Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor, ajustând astfel prevederile celor două Regulamente la noile prevederi ale Legii nr.3/2016, modificate prin Legea nr.145/2020.

Activitatea Procuraturii Generale privind cazul Victoria Bank

32. La data de 10.11.2020 a fost publicat [comunicatul](#) Procuraturii Generale privind dosarul de învinuire al ex- președintelui Comitetului de Direcție al Victoriabank. Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a anulat Ordonanța Procuraturii Anticorupție de disjungere a cauzei penale în privința ex- președintelui Comitetului de Direcție al Victoriabank, care urma să ajungă în instanța de judecată pe 2 capete de acuzare. Acum 2 luni Procuratura Anticorupție a finalizat urmărirea penală în dosarul privind implicarea unei bănci comerciale în dosarul „furtului miliardului”. Rechizitoriul procurorilor care cuprinde 40 de volume ale cauzei penale, vizează atât instituția bancară în calitate de persoană juridică, învinuită de spălare de bani, cât și fosta președintă a Comitetului de Direcție a acestei bănci, acuzată de escrocherie în proporții deosebit de mari și spălare de bani în interesul unei organizații criminale. Procuratura consideră că astfel de hotărâri adoptate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi disjungerea, nu sunt susceptibile de a fi contestate la judecătoria de instrucție, și respectiv judecătoria și-a depășit atribuțiile de serviciu, un astfel de caz fiind o premieră în Republica Moldova.

Concluzia nr. 8:

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a acționat contrar legii, prin anularea unei ordonanțe care este prerogativa procurorului și care se află în competența acestuia. Emiterea unei astfel de decizii de către judecătorul din cadrul judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana este contrară prevederilor art. 52 alin. (1) p. 5 și art. 279¹ alin. (2) din Codul de Procedură Penală.

VI. Ultimele evoluții în avocatură

Selecția Comisiei de Licențiere

33. La data de 02.10.2020 Comisia Specială desemnată din cadrul Uniunii Avocaților a [ales noii membri](#) ai Comisiei de licențiere a profesiei de avocat. La 13.10.2020, constatând încălcări de procedură la desfășurarea concursului, Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, [a anulat](#) Comisia specială pentru alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și toate hotărârile adoptate de ea (inclusiv ceea ce ține de alegerea noilor membri ai Comisiei de Licențiere).

Concluzia nr.9:

Procesul de selecție a membrilor Comisiei de Licențiere pentru profesia de avocat necesită o atenție sporită și prudență în aplicarea rigorilor de procedură. Interesul sporit față de pozițiile de membri ai Comisiei de Licențiere denotă și importanța promovării unor candidați integri, dat fiind importanța deosebită de a asigura la rândul său accederea în funcția de avocat a candidaților integri.

- 34.** Ulterior, la data de 09.11.2020 în cadrul ședinței extraordinare, Consiliul Uniunii Avocaților, a examinat cererea prealabilă nr.1870/2020 din 15.10.2020, depusă de avocații (membrii CL) Carolina Catan, Marcela Mariș și Lucian Rogac cu privire la constatarea nulității actului administrativ individual/anularea hotărârilor Consiliului Uniunii Avocaților din 13.10.2020. Drept urmare s-a decis: (1) admiterea cererii prealabile a avocaților menționați, (2) anularea hotărârii Consiliului Uniunii Avocaților nr.UA/C/20/98 din 13.10.2020, (3) anularea hotărârii Comisiei speciale pentru alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 2 octombrie 2020, (4) revocarea hotărârilor Consiliului Uniunii Avocaților nr.UA/C/20/41 din 13.03.2020 și nr.UA/C/20/39 din 13.03.2020, revocarea hotărârii Consiliului Uniunii Avocaților nr.UA/C/20/48 din 09.04.2020. Totodată, a fost anunțată desfășurarea unui nou concurs de selectare a membrilor Comisiei de Licențiere.

Selecția membrilor Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat

- 35.** La data de 12.11.2020, a fost selectată noua componentă a Consiliului Național de Asistență Juridică Garantată de stat: Victor Zaharia - membru desemnat din partea asociațiilor obștești și mediului academic (ales Președintele Consiliului); Natalia Bordianu și Tatiana Tverdun – membri desemnați de Ministerul Justiției; Ion Crețu - membru desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii; Ludmila Dimitrișin - membru desemnat de Ministerul Finanțelor; Mihai Lupu - membru desemnat de Uniunea Avocaților; Iulian Paciurca - membru desemnat de Uniunea Avocaților.

Legislația privind profesia de avocat

- 36.** La **16.10.2020** în ședința extraordinară din 13.10.2020, Consiliul Uniunii Avocaților, analizând proiectul politicii fiscale pentru anul 2020, elaborat de către Ministerul Finanțelor, [a aprobat opinia Uniunii Avocaților](#) asupra acestui proiect. Consiliul consideră că proiectul politicii fiscale poate fi promovat în continuare, în partea care vizează liber profesioniștii din domeniul justiției și în special avocații, doar dacă este acceptată opinia corpului de avocați din Republica Moldova.
- 37.** Consiliul Uniunii Avocaților a anunțat la 23.10.2020 inițierea dezbaterilor publice asupra [proiectului de Lege](#) privind profesia de avocat, elaborat de grupul de lucru din cadrul Uniunii Avocaților, care vine cu importante modificări în modul de administrare a profesiei de avocat.

Membrii Grupului de Experți în domeniul Justiției (GEJ)

Iulian RUSU – Director Executiv Adjunct al IPRE, avînd 20 ani de experiență profesională, inclusiv în domeniul reformei sectorului justiției, Magistru în Dreptul Uniunii Europene (Universitatea Oxford, Marea Britanie)

Veronica MIHAILOV-MORARU – coordonatoare și expertă în cadrul GEJ, avînd 15 ani de experiență profesională, avocată cu 14 ani de experiență, Magistru în Drept (Universitatea de Stat din Moldova)

Svetlana BALMUȘ – expertă în cadrul GEJ, avînd peste 23 ani de experiență profesională, avocată, fostă judecătoare cu 15 ani de experiență și fostă procuror cu 4 ani de experiență, Licențiată în Drept (Universitatea de Stat din Moldova)

Tatiana CIAGLIC – expertă în cadrul GEJ, avînd 12 ani de experiență profesională, inclusiv în domeniul administrării instanțelor judecătorești, utilizării tehnologiilor informaționale, precum în domeniul formării continue a profesioniștilor din sectorul justiției, Magistru în Drept (Universitatea Liberă Internațională din Moldova)

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) a fost înființat în martie 2015 în calitate de centru de analiză și cercetare (eng.: think-tank) independent, non-profit și apolitic. Misiunea IPRE este de a accelera integrarea europeană a Republicii Moldova prin promovarea reformelor sistemice, sporirea democrației participative și consolidarea rolului cetățenilor în procesele decizionale la nivel național și local.

IPRE este membru al Platformei Naționale a Forumului Societății Civile a Parteneriatului Estic (www.eap-csf.eu), co-inițiator al Forumului Parteneriatului Estic al Centrelor de Cercetare (EaP Think-Tank Forum) lansat în anul 2017 la Chișinău.

Adresa: Str. București 90, of. 20
Chișinău, MD-2001, Republica Moldova
Tel.: + 373 22 788 989
E-mail: info@ipre.md
Web: www.ipre.md